

Bilthoven, 12-12-1990

Aan Mr. Dr. Ir. D. Zeilmaker
Inspectie van de Volksgezondheid
voor de Milieuhygiëne
Postbus 5312
2280 HH Rijswijk

nr.: 530/90 IEM Br/fd

uw ref.:

onderwerp:

L. ege(n):

Ik heb de door u gezonden documentatie, bestaande uit "Kamervragen over belt Alphense Coupé-polder", "Gevaar van Alphense vuilnisbelt nog steeds niet in beeld gebracht" en het rapport van de Heidemij "Milieukundig onderzoek bodemlucht stortplaats te Alphen aan de Rijn", doorgenomen en voor commentaar voorgelegd aan deskundigen op de vakgebieden afvalstorten respectievelijk luchtmodellering. Noch mijn bevindingen noch hun commentaar gaven aanleiding om vervolgens nog een of meerdere toxicologen om commentaar te vragen.

Volgens Ir. D. Beker, verbonden aan het Laboratorium voor Afvalstoffen en Emissies, is er geen aanleiding grote correcties in het rapport van de Heidemij aan te brengen.

De gemeten temperaturen direct onder de afdeklaag zijn normaal voor een stortplaats (met voornamelijk stedelijk afval) welke niet sterk is verdicht, dat wil zeggen voor afval dat verwerkt is met een bulldozer in plaats van met een compactor. De VAM stort te Wijster, is hiervan het duidelijkste voorbeeld.

De gemeten waarden met betrekking tot de "sporeverontreinigingen" in het stortgas zijn normale waarden voor een stortplaats van voornamelijk stedelijk afval.

Afstervende vegetatie, al dan niet plekgewijs, is ook niets bijzonders.

Bij de risico-beoordaling is de stortgasproductiesnelheid zelfs enigszins te hoog aangenomen ($10 \text{ m}^3/\text{jaar}$; de worst case situatie wordt dan nog iets erger. *m³/aafol*)

Er moet voorzichtigheid worden betracht bij het trekken van conclusies voor de gehele stortplaats op basis van drie, door de omwonenden aangewezen, lokaties.

Er zijn geen betrouwbare gegevens over het lange termijn effect op de gezondheid bij blootstelling aan stortgas.

Ing. J.A. van Jaarsveld, verbonden aan het Laboratorium voor Luchtonderzoek, is van oordeel dat het voor de blootstellingsevaluatie door de Heidemij toegepaste en van TNO afkomstige dispersiemodel (bijlage 4 van het Heidemij-rapport) een redelijke benadering is. Mogelijk is de "boxlengte" aan de kleine kant en eigenlijk zou de voorbelasting moeten worden meegenomen. Een en ander zal echter niet tot een sterke verhoging in de berekende immissiewaarden leiden. Anderzijds zal de meetmethode voor bodemlucht welke door de Heidemij werd toegepast een overschatting inhouden van de emissie vanuit de bodem en zal de werkelijke emissie lager zijn dan gemeten, waardoor ook de berekende immissie lager zal uitkomen.

Op pagina 17 van haar rapport stelt de Heidemij dat methaan vanwege het lichter zijn dan lucht bij de verdere "risico"-beoordeling buiten beschouwing gelaten kan worden, een dergelijke opmerking is echter pas relevant als het om concentraties van tenminste enige tientallen volumeprocenten gaat. Een buiten-beschouwing-laten van methaan moet dus gebaseerd zijn op concentraties en toxiciteit.

In bijlage 4 van het Heidemij-rapport komt een dimensie-fout voor, concentraties welke aldaar weergegeven worden in kg/m^3 moeten uitgedrukt worden in g/m^3 .

Tenslotte vraagt ook van Jaarsveld zich af of uit de meetresultaten aan drie monsters een voor de gehele stort representatief beeld verkregen kan worden, zowel naar ruimte als naar tijd.

Mede aan de hand van beide hiervoor gegeven commentaren, waaruit blijkt dat de stort zich normaal gedraagt en op de door de Heidemij berekende immissiewaarden vertrouwd kan worden, leek het me niet noodzakelijk de toxicologen lastig te vallen voor een beoordeling van de situatie. Immers de immissiewaarden voor benzeen liggen tussen $3 + 0,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$ en $7 + 0,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$ dus ruwweg tussen 4 en $7 \mu\text{g}/\text{m}^3$, terwijl de ontwerpgranswaarde uit IMP-lucht (1984), $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ bedraagt.

Het ten aanzien van de dioxines in het artikel "Gevaar van Alphense vuilnisbelt nog steeds niet in beeld gebracht" gestelde, ontbeert iedere onderbouwing en verdient mijns inziens geen verder commentaar.

Voor wat betreft de relatie tussen de voor de stort in de Coupé-polder typische stank en de door prof. Dr. Reijnders daaraan toegemeten volksgezondheidsaspecten verwijs ik u naar mijn briefrapportage in verband met onderzoek in het kader van de proefopgraving eind 1988 en met kenmerk 174/90 IEM Bri/ha, waarvan een copie als bijlage is bijgevoegd. Onderzoek door zowel RIVM als Gerechdelijk Laboratorium heeft bevestigd dat de typische stank van een aantal monsters van opgegraven partijen veroorzaakt werd door bis-furfuryl-sulfides en furfuryl mercaptanen welke stoffen als componenten van koffie-aroma toepassing vinden. Het is zeer wel denkbaar dat uit vaten waarin deze stoffen voorkomen bij bezwijken van deze vaten de furfurylverbindingen in relatief hoge concentraties vrijkomen, hetgeen tot duidelijke stankhinder zal kunnen leiden. Omdat het aromastoffen betreft is over genoemde componenten toxicologisch het nodige bekend. Het gaat om weinig-toxische verbindingen, het enige in de literatuur vermelde effect is hoofdpijn vanwege de stank.

Omdat het me niet bekend is hoe mijn briefrapportage ingepast is in de rapportage van Provincie of Inspecteurs Milieuhygiëne met betrekking tot de proefontgraving te Alphen verzoek ik u met de bijlage voorzichtig om te gaan.

het Hoofd Inspectieonderzoek
en Milieuongevallendienst

Dr. F.J.J. Brinkmann